

Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine

Keskkonnaamet

Siimusti-Kurista maastikukaitseala

31.07.2025 (05.09.2025 täiendatud)

Andres Miller

Üldinfo

Küsimus	Vastus
Kaitstava loodusobjekti nimi	Siimusti-Kurista maastikukaitseala
KKR kood	KLO1000631
Asukoht (maakonnad)	Jõgeva maakond
Kaitse alla võtmise aeg (ala moodustamise aasta)	2014
Vöönd(id):	
loodusreservaatide arv	ei kohaldu
loodusreservaatide kogupindala	ei kohaldu
sihtkaitsevööndite arv	1
sihtkaitsevööndite kogupindala	38,14 ha
piiranguvööndite arv	1
piiranguvööndite kogupindala	24,91 ha
IUCN kategooria(d)	V
Natura 2000 võrgustiku alad	ei kohaldu
Kaitseala valitseja	Keskkonnaamet
Kogupindala (ha)	63,04
Maismaa pindala (ha)	63,04
Eraomandis oleva maa pindala (ha)	7,2
Kaitsekorralduskava nimi	Siimusti-Kurista maastikukaitseala kaitsekorralduskava 2016-2025
Kaitsekorralduskava tegevuskava periood	2016-2025
Tulemuslikkuse hindaja nimi	Andres Miller
Tulemuslikkuse hindamise kuupäev (pp.kk.aaaa). Kui hindamistabelit on värskemate andmete põhjal täiendatud, lisada ka uuendamise kuupäev ja vastava küsimuse number.	31.07.2025 (05.09.2025 täiendatud)
Eelmise hindamise aeg (pp.kk.aaaa), s.h METT hindamine	varem hindamata
Loodusobjekti esile tõstmist vääriv tähtsus või eripära piirkonna, Eesti või Euroopa kontekstis* (*täita asjakohasusel)	ei kuulu Natura 2000 võrgustikku; kaitseala põhieesmärk on meelelahutus: terviserajad, lauluväljak, lasketiir (mitteametlik), (Jõgeva linna) puhkeala; lisaks geoloogiline (mõhnastik) ja ajalooline (Kurista linnamägi) väärtus

Hindamistabel

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
üldine	üldine	Kas alal on (ajakohane) kava?	Jah, alapõhine kaitsekorralduskava	EELIS	
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks olevate liikide esinemise/seisundi info oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud ≥90% väärtustele	RT, KKK, EELIS	kaitseväärtuseks on kolm 2005. a inventuuri käigus leitud III kat. Liiki
planeerimine	seisund	Kas kõikide ala kaitseväärtuseks (kaitse-eesmärgiks) olevate elupaikade seisund oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud?	Seisund oli määratud ≥90% väärtustele	KKK, RT	2011. a metsainventuuri käigus leiti kaks metsa elupaigatüüpi: 9010* ja 9060, kuid need ei kajastu EELIS-es; kaitseväärtuseks on sürja- ja laanemetsa kooslused
planeerimine	seisund	Milline on liikide seisundi andmete usaldusväärsus ja kvaliteet?	Väga hea - ≥90% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused)	KKK, EELIS	2005. a andmed olid KKK koostamise ajal (2011. a) veel ajakohased
planeerimine	seisund	Milline on elupaikade seisundiandmete usaldusväärsus ja kvaliteet?	Väga hea - ≥90% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused)	KKK, EELIS	2011. a metseeelupaikade inventuuri andmed ei ole EELIS-es
planeerimine	seisund	Kas eelmisel kaitsekorraldusperioodil/selle kaitsekorraldusperioodi algul tuvastati andmelünki, mis takistasid lähteolukorra (kaitseväärtuste seisundi) kindlaks määramist?	Olulised andmelüngad puuduvad/ei ole asjakohane	KKK, EELIS	ala on väike, tugeva inimõjuga ning oluliste looduskaitseliste väärtuste leidmine on ebatõenäoline
planeerimine	survetegurid	Kas ala kõigi kaitseväärtuste osas on survetegurid (otsesed negatiivsed mõjutegurid) tuvastatud?	Survetegurid on kindlaks määratud kõigile (100%) kaitseväärtustele (kui asjakohane)	KKK	
planeerimine	survetegurid	Kas survetegurite olulisus ja ulatus on kindlaks määratud?	Survetegurite ulatus ja olulisus on kindlaks määratud kõikide kaitseväärtuste ja survetegurite puhul	KKK, EELIS	survetegurid on olulised kaitseväärtuse asukohas ja naabruses
planeerimine	survetegurid	Nimeta ala kõige olulisemad survetegurid?	metsandus; looduslikud protsessid; elusorganismide kasutus	KKK;KKK;KKK	ebasobivad raied ja metsamajanduslikud võtted;kaitsealuste taimeliikide kasvukohtade võsastumine;taimede noppimine
planeerimine	survetegurid	Kas arvesse on võetud ka väljastpoolt kaitseala tulenevaid survetegureid?	Kaitseala piiridest väljaspoolt tulenevaid survetegureid on arvestatud osaliselt.	KKK	kaitseala piirneb lõunas karjääriga (mõju veerežiimile!), mis on üheks põhjuseks, miks kaitseala ei esitatud Natura 2000 võrgustikku
planeerimine	eesmärgid	Kas ala elurikkusega seotud kaitseväärtustele on seatud kaitse-eesmärgid?	Ala-spetsiifilised kaitse-eesmärgid on seatud kõikidele kaitseväärtustele	KKK	
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitseväärtuste kaitse-eesmärgid määratlevad elupaikade ja liikide soovitava seisundi?	Kaitse-eesmärkidega täpsustati kõigi elupaikade/liikide soovivat seisundit. Sihtväärtused on nii kvantifitseeritud kui ajaliselt piiritletud.	KKK	

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmärgid on seatud ka muudele kaitseväärtustele kui otseselt elurikkust puudutavatele kaitseväärtustele?	Jah	KKK, RT	loodus- ning pärandkultuurmaastik
planeerimine	eesmärgid	Kas kaitse-eesmäärke on seatud ka sellistele hüvedele/väärtustele, mis ei ole määrusega ala kaitseväärtuseks seatud?	Ei ole asjakohane (alal puuduvad vastavad kaitseväärtused)	KKK, EELIS	sellised loodusväärtused puuduvad
planeerimine	meetmed	Kas kaitsealal on vaja aktiivseid kaitsekorralduslikke tegevusi (lisaks LKS alusel kohalduvale kaitsekorrale/piirangutele)?	Jah, täiendav sekkumine on vajalik	KKK	külastuse suunamine, linnamäe põhjavalli kindlustamine
planeerimine	meetmed	Kas kõikide kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamiseks kavandati vajalikud meetmed/tegevused?	Kaitsekorralduslikud meetmed on seatud kõikidele asjakohastele kaitse-eesmärkidele, kuid kõik meetmed ei ole SMART	KKK	
planeerimine	meetmed	Kas määratud meetmed näevad ette tegevusi väljaspool kaitseala piire?	Ei ole asjakohane (teadaolevalt puudub vajadus tegevusteks väljaspool piire)	KKK, EELIS	
planeerimine	meetmed	Kas tegevused käsitlesid kõiki kaitsealal tuvastatud ja kaitseväärtusi mõjutavaid survetegureid?	Kõikidel peamistel surveteguritel on vastav meede.	KKK	
rakendamine	sisendid	Kas saab välja tuua muid puudujääke ala kaitsekorraldusega seotud teadmistes/alusinfos (peale seisundiandmete puudujääkide)?	Ei, kaitsekorraldusperioodil ei ole selgunud olulisi puudujääke teadmistes	eksperdiarvamus	(hindaja arvamus)
rakendamine	sisendid	Kas teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud annavad piisava teabe, et hinnata ellu viidud tegevuste edukust ja kaitse-eesmärkide saavutamist või nende suunas liikumist?	Seire, inventuurid, uuringud võimaldab hinnata vähem kui poolte (<50%) tegevuste tulemuslikkust/kaitse-eesmärkide saavutatust	KKK, EELIS, TABLEAU, KIRKE, eksperdiarvamus (piirkonna kaitseplaneerija Kaidi Erik)	KKK-s ettenähtud metsade ja liikide inventuuri pole tehtud,
rakendamine	sisendid	Kui teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud ei anna piisavat teavet, siis mida tuleb teha, et puudujääke lahendada?	koosluste ja liikide seisund ei ole kuigi hästi teada, samas on ala looduskaitse väärtus suhteliselt madal, mistõttu pole kuigi otstarbekas eraldi inventuurideks raha kulutada	eksperdiarvamus	(hindaja arvamus)
rakendamine	sisendid	Kas seire-, inventuuride ja/või uuringute tulemusi kasutati ala kaitsekorralduse kohandamiseks?	Seiretulemusi on suures osas kasutatud ala kaitse korralduse/meetmete kohandamiseks	RT	2005. ja 2011. a inventuuride tulemusi kasutati 2014. a kinnitatud kaitse-eeskirja koostamisel
rakendamine	protsess	Kas huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava planeerimise etapis?	Jah - huvirühmi kaasati	KKK	20.03.2012. a toimunud kaasamiskoosolekul osalesid kohalikud elanikud, RMK, KOV-i, Kaitseliidu, naabruses kaevandava OÜ Moreen, kohaliku MTÜ ja KeA esindajad; KKK-s on mitmeid viiteid koostööle Muinsuskaitseametiga

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
rakendamine	protsess	Kas kaitseala väärtuste ja kaitsekorralduse valdkonnas pädevaid huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava rakendamisse?	Jah - huvirühmi kaasati	KKK	enamus tegevusi on huvirühmade teha: RMK, MTÜ, KL, MuA
rakendamine	protsess	Kas konsultatsioonide või tegevuste koordineerimise käigus tekkis teadaolevaid konflikte (vastasseise)?	Ei - konflikte ei tekkinud	KKK, KIRKE, eksperdiarvamus (piirkonna kaitseplaneerija Kaidi Erik)	kuigi kaitseala on erinevate ja kohati vastakate huvide (looduskaitse, muinsuskaitse, inimeste erinevad harrastustegevused) kohtumispaik, siis huvirühmade vahelisi vastasseise KKK koosoleku protokollis ega kirjavahetuses ei kohta
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud pool-looduslike koosluste (niiduelupaikade) taastamistööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	KKK, EELIS	alal ei ole pärandniite
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud märgaladega ja veekogudega (soolupaigad, jõed, järved) seotud taastamistööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	KKK, MaRu	alal ei ole veekogusid ega märgalaid
väljundid	meetmed	Milline on koosluste hooldamistööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	KKK, EELIS	koosluste hooldustöid ei ole KKK-s ette nähtud; ette on nähtud Kurista linnamäe hooldustööd (RMK) ja linnamäe põhjavalli kindlustamine
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud liigikaitsetööde ellu viimise seis?	Ei ole asjakohane	KKK	KKK ei näe liigikaitsetöid ette; kaitsealuste liikide hea seisund loodeti saavutada puhkeobjektide ja radade asjakohase hooldamisega
väljundid	meetmed	Milline on kavas määratud muude otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmete (hooldus-, taastamis- ja ohjajameetmed jms) ellu viimise seis?	Üle poole (50-90%) planeeritud meetmetest on rakendatud.	KKK, KIRKE, eksperdiarvamus (piirkonna kaitseplaneerija Kaidi Erik)	RMK on hooldanud Kurista linnamäge, MTÜ on hooldanud Lauluväljakut ja matkaradu; linnamäe põhjavalli kindlustamise ja erosiooniohtlikele nõlvadele tõkete rajamise kohta infot ei ole
väljundid	meetmed	Millised I ja II prioriteediga meetmed on tähtsajaks rakendamata ja miks?	laane ja sürjametsade ja kaitse eemärgiks olevate liikide inventeerimine (62,85 ha); Kurista linnamäe põhjavalli kindlustamine paetükkide, mulla ja mätastega; tõkete rajamine erosiooniohtlikule nõlvale (3 tk) ja nende tõkete hooldamine; KKK vahehindamine	KKK, eksperdiarvamus	(hindaja arvamus ja piirkonna kaitseplaneerija Kaidi Eriku arvamus)
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga inventuurid, seire ja uuringud on ellu viidud?	Ükski planeeritud meetmetest ei ole rakendatud	KKK	laane ja sürjametsade ja kaitse eemärgiks olevate liikide inventeerimine (62,85 ha) on tegemata
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga ala valitsemisega seotud meetmed (kavad, kaitse-eeskirjad jms) on ellu viidud?	Ükski planeeritud meetmetest ei ole rakendatud	KKK	KKK vahehindamine on tegemata

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	meetmed	Kas I ja II prioriteediga rekreatsiooni ja keskkonnaharidusega seotud meetmed on ellu viidud?	Üle poole (50-90%) planeeritud meetmetest on rakendatud.	KKK, KIRKE, MaRu, eksperdiarvamus (piirkonna kaitseplaneerija Kaidi Erik)	hooldustöid on tehtud ja tähised paigaldatud, kuid tõkete rajamine erosiooniohtlikule nõlvale (3 tk) ja Kurista linnamäe põhjavalli kindlustamine on ilmselt tegemata
väljundid	meetmed	Kas hinnataval perioodil on lisaks ellu viidud sellised kaitse-eesmärgid toetavaid tegevusi, mis ei ole ette nähtud kavaga?	selliseid tegevusi ei ole teada, erandiks ehk liikide juhuvaatlused kaitsealal	KKK, KIRKE, EELIS, Tableau	kaitsealal on aastail 2016-2021 lisaks pruunikale pesajuurele, mis oli teada juba varem, leitud kaunis kuldking, roomav öövilge, harilik ungrukold, tumepunane neiuvaip ja Wulfi turbasammal
väljundid	tulemused	Milline on nende liikide seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Vähem kui poolte (<50%) (indikaator) liikide seisund on stabiilne või paranenud	EELIS	kahelelise käokeelega ja suure käöpõlle kohta teave puudub, pruunikas pesajuur on olemas (2016., 2019. ja 2020. a)
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste väärtuste seisund on halvenenud?	kahelelise käokeelega ja suur käöpõll	EELIS	neid liike kohati viimati 2005. a
väljundid	tulemused	Kui alla 90% liikide seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja liikide seisundi halvenemise põhjused ja/või, millised tegevused on teie arvates vajalikud, et saavutada paremaid tulemusi?	liigid võivad alal olemas olla, kuid kuna tegu on III kaitsekategooria liikide üksikleidudega, siis ei oma need leiud ega nende inventeerimine suurt looduskaitse väärtust	eksperdiarvamus	(hindaja arvamus)
väljundid	tulemused	Milline on nende elupaikade seisund, mille kaitseks ala on määratud?	Üle poolte (50-90%) kaitseväärtuste seisund on paranenud või jäänud samaks.	MaRu, eksperdiarvamus	piiranguvööndis on vanas loodusmetsas ja sūrjametsas tehtud kaitse-eeskirjaga kooskõlas raieid, sihtkaitsevööndis raieid, peale radade hoolduse, pole teada ega ortofotol näha
väljundid	tulemused	Kui asjakohane, siis milliste elupaikade seisund on halvenenud?	elupaikade seisund on üldjuhul endine, sest külastussurve ja muinsuskaitsealuse linnamäe eksponeerimise vajadus ei võimalda elupaikadel looduslikumaks kujuneda	eksperdiarvamus	(hindaja arvamus)
väljundid	tulemused	Kui alla 90% elupaikade seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja elupaikade seisundi halvenemise põhjused ja/või millised tegevused on teie arvates vajalikud, et saavutada paremaid tulemusi?	tegu on puhke- ja muinsuskaitsealase alaga, mistõttu polegi seal inimeste ohutuse ja muinsusväärtuse eksponeerimise tagamiseks võimalik vaid loodusväärtuste säilimisele keskenduda	eksperdiarvamus	(hindaja arvamus)
väljundid	tulemused	Milline on ala kaitsekorralduse mõju ökosüsteemi teenustele?	Ökosüsteemi teenuste pakkumine on oluliste muutusteta	ELME	keskmine (6,84 palli 10-palli skaalal)
väljundid	tulemused	Millised on olnud muutused ala ökoloogilises sidususes?	Ökoloogiline sidusus on halb või vähenenud/halvenenud	ELME	vilets (39,15 palli 100-palli skaalal)
väljundid	tulemused	Kas on tuvastatud ala kaitsekorra rikkumisi?	Jah, on tuvastatud kaitsekorra rikkumisi	OKAS	võimalik metsaseaduse ja kaitsekorra rikkumine (säiliku puude puudumine, matkaraja risustamine raiejäätmetega)

Valdkond	Teema	Küsimus	Vastus	Vastamisel kasutatud andmeallikas	Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus
väljundid	tulemused	Kas tuvastatud ala kaitsekorra rikkumistel võib olla (oluline) mõju ala kaitseväärtustele?	Jah, rikkumistel on võimalik (oluline) mõju kaitseväärtustele	KKK, EELIS	tüüp 9060, mis pole kantud EELIS-esse ja mis on tsoneeritud piiranguvööndisse, raietakse seaduslikult ja linnurahu ajal maha; risustatakse matkarada raiejäätmatega
väljundid	tulemused	Kas teie hinnangul on ala kaitsekord olnud sobiv ja piisavalt tõhus kaitse-eesmärkide saavutamise toetamiseks?	Ei	RT, KKK, EELIS	sellisel muinsuskaitsealal ja puhkealal ei ole selliseid loodusväärtusi, et neid riikliku kaitsealana kaitsta; kehtiv kaitsekord ei taga teadaolevate loodusväärtuste kaitset, kuna ala tegelikeks põhiväärtusteks on muinsusväärtuse eksponeerimine ning meelelahutus- ja puhketegevuste võimaldamine (kaitseväärtuseks olevad metsakooslused on tsoneeritud piiranguvööndisse, kus uuendusraie ei ole keelatud)
väljundid	tulemused	Kui kaitsekord ei ole olnud sobiv, siis millised muudatused oleksid vajalikud?	keelata piiranguvööndis uuendusraie (LKS võimaldab seda ka praegu); keelata kaitsealadel linnurahu ajal raie (muuta LKS-i)	ekspertiarvamus	(hindaja arvamus)
väljundid	tulemused	Kas määruses nimetatud ala kaitseväärtused on asjakohased ja piisavad?	Ei	RT, KKK, EELIS	kaitseväärtused (metsaelupaigatüübid) ei ole kantud EELIS-esse; teadaolevate kaitsealuste liikide kasvukohad ei ole nii esinduslikud, et neid liike kaitseala kaitseväärtuseks pidada; praegu on kaitseväärtuseks liikidest vaid III kaitsekategooria liigid, mida leidub alal üksikleidudena ja vähe
väljundid	tulemused	Kui määruses nimetatud ala kaitseväärtused ei ole asjakohased, siis millised muudatused oleksid vajalikud?	kaitseväärtused on ebamäärased (metsakooslused on loodusdirektiivi elupaigatüübina, 9010* ja 9060, nimetamata) või ebaolulised (III kat. liigid, mis ei moodusta alal esinduslikke populatsioone)	RT, KKK, EELIS	praegu on loodusväärtustest kaitseväärtuseks loodusmaastik, sürja- ja laanemetsa kooslused ning kahelehine käokeel, pruunikas pesajuur ja suur käopõll
muu	muu	Muud tähelepanekud ja kommentaarid, mida soovite lisada	kaaluda maastikukaitseala asemel kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstava loodusobjekti moodustamist	KKK, EELIS, MaRu	kaitseala on looduskaitseliselt väheoluline; suurem väärtus on puhkealana ja arheoloogiamälestisena; kaitseala valitseja kooskõlastuste andmine suurendab asjata bürokraatiat ja Keskkonnaameti halduskoormust

Skoor

	Max skoor	Hindamise skoor	%
Üldskoor:	89	62	69,7%
Üldine	3	3	100,0%
Seisund (planeerimine)	15	15	100,0%
Survetegurid (planeerimine)	9	8	88,9%
Eesmärgid (planeerimine)	9	9	100,0%
Meetmed (planeerimine)	6	5	83,3%
Sisendid (rakendamine)	9	6	66,7%
Protsess (rakendamine)	6	6	100,0%
Meetmed (väljundid)	12	4	33,3%
Tulemused (väljundid)	20	6	30,0%

Üldine	3	3	100,0%
Planeerimine	39	37	94,9%
Rakendamine	15	12	80,0%
Väljundid	32	10	31,3%

Mõisted ja lühendid

Mõiste	Selgitus
Kaitseväärtus	Ala kaitse alla võtmise määruks/kaitse-eeskirjas nimetatud kaitstav loodusväärtus (kaitse-eesmärk).
Kaitse-eesmärk	Kaitseväärtuse soovitud seisund.
Kava	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduse aluseks olev tegevuskava: kaitsekorralduskava, liigi kaitse tegevuskava, elupaiga tegevuskava.
KKK	Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduskava.
Kaitsekorraldusperiood	Esmakordsel hindamisel ja ajakohase (s.t kava sisu on olnud üldjoontes jätkuvalt asjakohane) kava olemasolul on hinnatava kaitsekorraldusperioodi alguseks kava algus/koostamise aeg ja perioodi lõpuks hindamise aeg. Kava puudumisel ja/või korduval hindamisel saab kaitsekorraldusperioodiks arvestada hindamistsükli pikkust/eelmise hindamise läbi viimise aega (vastavalt hindamise korraldusele 10 või 12 aastat).
Survetegur	Kaitseväärtuse soodsa seisundi säilimist või saavutamist negatiivselt mõjutav tegur (nt reostuskoormus, häiringud, maaparanduse mõju, intensiivne maakasutus, võõrliikide surve jm)
Kaitsekorralduslikud meetmed	Tegevused, mida tuleb rakendada kaitse-eesmärkide saavutamiseks, sh eesmärkide saavutamist ohustavate mõjutegurite ohjamine. Kaitsekorralduslike meetmete hulka kuulub elupaikade kaitsmine, säilitamine, loomine, taastamine, majandamine. Käesoleva hindamise kontekstis on eristatud: - looduskaitseseadusest ja/või ala kaitse-eeskirjast tulenev kaitsekord (õigusaktidega kehtestatud piirangud); - kaitseala n-õ aktiivne majandamine ehk täiendavate tegevuste planeerimine läbi tegevuskavade, tööplaanide, toetusprogrammide (nt elupaikade taastamine ja hooldamine, külastustaristu rajamine). N-õ aktiivsete meetmete puhul on omakorda eristatud: - looduskaitsemeetmed/otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmed ehk tegevused, mille rakendamisest võib oodata otsest kasu liikide või elupaikade seisundile (nt elupaiga taastamine, elupaiga hooldamine, võõrliigi tõrje). - toetavad meetmed ehk tegevused, mille kasu kaitseväärtustele on kaudne (nt seire seisundi tuvastamiseks, kava koostamine ja tulemuslikkuse hindamine tegevuste planeerimiseks, haridusprogrammid teadlikkuse tõstmiseks, kaitseala tähistamine piirangute rakendamiseks jm)
SMART	Mõistet SMART (specific, measurable, achievable, relevant, time-bound) kasutatakse siinkohal kaitse-eesmärkide ja meetmete kontekstis. "SMART" mudelile vastav eesmärk või meede on konkreetne, mõõdetav, saavutatav, asjakohane ja ajaliselt määratletud.
Väljund (rakendatud tegevus)	Väljunditeks on ellu viidud tegevused ja nende mõõdetavad näitajad: nt taastatud või hooldatud alade pindala, rajatud külastustaristu pikkus, kontrollkäikude arv vms.
Tulemus (saavutatud seisund)	Tulemus on ellu viidud tegevuste abil saavutatud olukord, mis võib olla kirjeldatud läbi liikide ja elupaikade seisundi.
PAME hindamine	PAME (Protected Area Management Effectiveness) on IUCNi WCPA raamistikul põhinev lähenemine, millega hinnatakse kaitsealade valitsemise tulemuslikkust läbi aspekti kaudu — kontekst, planeerimine, sisendid, protsessid, väljundid ja tulemused. PAME hindamine näitab, kui hästi ala juhtimine aitab saavutada seatud looduskaitselisi eesmärke.

Survetegurite kategooriad	Selgitus
põllumajandus	(intensiivne) maaharimine, karjatamine, taimekaitsevahendite ja väetiste kasutamine jm
rohumaade hülgamine	niitmise või karjatamise lõppemine
põllumajandusmaade kuivendamine	põllumajandusmaade maaparandusüsteemid
metsandus	raied, raadamine, metsastamine jm
metsamaade kuivendamine	metsamaade maaparandusüsteemid
kaevandamine	kaevandamine, s.h turbakaevandused
energia tootmine (sh infrastruktuur)	hüdroenergia, tuulepargid, päikesepargid, elektriliinid jm
transport	teed, raudteed, sadamad, maismaa- ja veeliiklus jm
ehitustegevus ja asustus	asustuse laienemine, ehitustegevus, puhketegevused, reostus asustusest, äri- ja tootmistegevusest jm
elusorganismide kasutus	vesiviljelus, kalastamine, jahipidamine, toidu ja muu materjali kogumine loodusest, liikide või elupaikade kahjustamine jm
militaartegevused ja muud inimsekkumised	militaarialad, tarastamine, vandalism
võõr- ja problemaatilised liigid	võõrliigid, probleemsed kodumaised liigid jm
segallikatest põhjustatud reostus	heited vette, heited pinnasesse, heited õhku, müra, valgusreostus jm
inimtekkelised veerežiimi muutused	maaparandus, veekogude hüdro-morfoloogia muutmine, veevõtt jm
looduslikud protsessid	erosioon, eutrofeerumine, koosluste looduslik areng, kisklus, kobraste tegevus, haigused ja parasiidid jm
loodusõnnetused	torm, põleng, maalihe, üleujutus jm
kliimamuutused	põuad, üleujutused, veerežiimi muutused, liikide levikuareali muutumine jm kliimamuutuste mõjul
muu	

Loodusdirektiivi aruande hinnangud	Selgitus
soodne	favourable = FV
ebapiisav	unfavourable-inadequate = U1
halb	unfavourable-bad = U2
teadmata	unknown=XX